

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

> Retouradres Postbus 20350 2500 EJ Den Haag

ZonMw
T.a.v. het bestuur
Postbus 93245
2509 AE DEN HAAG

**Directoraat Generaal
Curatieve Zorg**
Directie Curatieve Zorg

Bezoekadres
Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
T (10)(2e)
F (10)(2e)
www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen bij
(10)(2e) (10)(2e) (10)(2e)
(10)(2e)

T (10)(2e)
M (31)-6-21160665
(10)(2e) minvws.nl

Kenmerk
204785

Uw brief
2019 17697 ZONMW

Bijlage(n)
-

*Correspondentie uitsluitend
richten aan het retouradres
met vermelding van de
datum en het kenmerk van
deze brief.*

Datum **07 MEI 2020**
Betreft Programma Beter Thuis

Geacht bestuur,

Met deze brief verzoek ik u om de coördinerende rol op te pakken om veldpartijen (beroepsgroepen, patiëntvertegenwoordigers, zorgverzekeraars) te ondersteunen en faciliteren bij de totstandkoming van een handreiking of leidraad voor nazorg en revalidatiezorg van patiënten Covid-19. Ik verzoek u dit te doen in nauwe afstemming met het Zorginstituut Nederland (ZIN) en de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa).

Context

Door de uitbraak van het Sars-CoV-2 virus in Nederland zijn er veel mensen getroffen door de ziekte Covid-19. Een deel van de patiënten ontwikkelt ernstige klachten, waardoor soms zelfs een opname op de intensive care (IC) noodzakelijk is. Hoewel een deel van de patiënten overlijdt aan de gevolgen van het virus herstelt gelukkig het grootste deel. De fysieke achteruitgang kan na de ziekte echter zeer ernstig zijn. Een revalidatietraject is daarom in sommige gevallen aangewezen. Hoewel over de ziekte, de restverschijnselen én de benodigde nazorg nog weinig bekend is, weten we wel dat er de komende weken een grote groep herstelde patiënten een vorm van revalidatie- of nazorg nodig heeft. Deze kan plaatsvinden onder hoofdbehandelaarschap van de revalidatiearts, de specialist ouderengeneeskunde of de huisarts.

Recent heeft u op verzoek van VWS een korte inventarisatie (belronde) onder veldpartijen uitgevoerd naar de behoefte aan multidisciplinaire afstemming, middels kwaliteitsstandaarden, in de nazorg/revalidatie van (ex)patiënten Covid-19. Een belangrijke uitkomst van deze inventarisatie was dat partijen de behoefte aan coördinatie bij de totstandkoming van multidisciplinaire kwaliteitsstandaarden delen.

Activiteiten en resultaten

Deze opdracht moet in ieder geval leiden tot beantwoording van onderstaande vragen.

1. Welke patiëntcategorieën zijn er te onderscheiden bij de revalidatie van Covid-19? (En hoe groot zijn deze groepen?)
2. Welke zorg hebben deze patiënten nodig en wie levert dat op welke wijze? (Waarbij de uitgangspunten van Juiste Zorg op de Juiste Plek worden gehanteerd)
3. Hoe verloopt de afbakening en indicatiestelling van deze zorg?

Ik vraag daarbij breed te beginnen bij het inventariseren van patiëntcategorieën, zodat niet bij voorbaat groepen uitgesloten worden. Anderzijds vraag ik u vervolgens wel snel te komen tot een afbakening, zodat het eindproduct niet te breed wordt.

**Directoraat Generaal
Curatieve Zorg**
Directie Curatieve Zorg

De inhoudelijke beantwoording is uiteraard aan het veld zelf. Ik vraag ZonMw om partijen bij elkaar te (laten) brengen, te faciliteren en te coördineren op zodanige wijze, dat gewaarborgd is dat de opdracht zal leiden tot het gewenst eindproduct. Dit betekent ook regie op de voortgang houden, bijvoorbeeld door het opvragen van tussenproducten. Als resultaat zie ik een multidisciplinaire, breed gedragen handreiking of leidraad versie 1.0 en vervolgens een versie 2.0. Idealiter wordt die handreiking op basis van de nieuwe inzichten uit wetenschappelijk onderzoek in een vervolgfase door dezelfde groep geüpdatet naar een richtlijn of kwaliteitsstandaard. Omdat in deze fase snelheid geboden is, verwacht ik een eindversie van de handreiking of leidraad op uiterlijk 26 juni 2020. In de periode tot 26 juni moeten actief tussenproducten of tussenversies worden opgeleverd. Ik verwacht dat u precieze afspraken hierover maakt met de opdrachtnemer. Idealiter vormt deze handreiking in een latere fase de basis om te komen tot een richtlijn of kwaliteitsstandaard (met alle procedures die daarbij horen) inclusief inschrijving in het Register van Zorginstituut Nederland. Deze fase valt buiten de scope van deze opdracht.

Kenmerk
204785

Omdat de verwachting is dat het aantal patiënten dat gaat revalideren de komende weken enorm zal toenemen, is een hoog tempo bij de uitvoering van de activiteiten noodzakelijk. Dagelijks komen nieuwe berichten en inzichten naar buiten over de revalidatie en het is van belang dat partijen snel tot een gezamenlijk standpunt komen over welke zorg nodig is bij welke patiënt. Ik vraag u dan ook goed te kijken naar de mate van coördinatie die vanuit ZonMw noodzakelijk is, om uiterlijk op bovengenoemde datum te komen tot een eerste versie.

Werkwijze

Zoals al met u besproken is, zijn in het veld diverse kansrijke initiatieven gestart op het gebied van (multidisciplinaire) richtlijnontwikkeling. Het is uiteraard goed om in de uitvoering van deze opdracht aan te sluiten bij deze initiatieven en de inhoudelijke ontwikkeling aan de veldpartijen te laten. Ik verwacht, zoals hierboven al geschetst, van u een coördinerende rol, waarbij u regie houdt op de voortgang.

Aandachtspunt voor de ontwikkeling van de handreiking is het gedachtegoed van de Juiste Zorg op de Juiste Plek (JZOJP) als uitgangspunt te nemen. Dit betekent bijvoorbeeld dat de leidraad moet beschrijven in welke gevallen en onder welke omstandigheden eerstelijnszorg mogelijk is.

Inhoudelijk vraag ik specifiek uw aandacht voor de zuurstofvoorziening, daar diverse partijen bij mij hebben aangegeven momenteel onvoldoende zicht te hebben op de aantallen en zorgbehoefte van patiënten die afhankelijk zijn van zuurstoftherapie. Er is ook behoefte aan inzicht op welk type locaties deze behoefte bestaat (thuis, verpleeghuis, Coronacentra of Corona-unit).

Ik vraag u verder met het ZIN af te spreken wat zij kunnen bijdragen aan de (tijdige) ontwikkeling van de leidraad/handreiking. Mocht het voorkomen dat partijen niet tot consensus kunnen komen, dan kan de kwaliteitsraad van het ZIN daarin een bindend advies geven. Het is daarbij van belang dat het ZIN van het begin af aan betrokken is en dat u hier vooraf met partijen een procesafspraken maakt.

Tot slot verzoek ik u de uitvoering van deze opdracht af te stemmen met de NZa, in verband met het door hen te maken overzicht hoe de revalidatiezorg na Covid-19 georganiseerd kan worden, rekening houdend met capaciteit en bekostiging.

Financiering

Ik verzoek u de uitvoering van deze opdracht waar mogelijk te bekostigen uit bestaande programma's, wanneer daar ruimte beschikbaar is nu andere activiteiten geen doorgang kunnen vinden. Indien de financiële ruimte in bestaande programma's ontoereikend is, stel ik maximaal €50.000 extra beschikbaar. U dient hiervoor een separate begroting in te dienen, waaruit duidelijk wordt welk deel u vanuit bestaande programma's kunt financieren en voor welk deel u extra financiering vraagt.

**Directoraat Generaal
Curatieve Zorg**
Directie Curatieve Zorg

Kenmerk
204785

Hoogachtend,

(10)(2e)